

КРИПТОГРАФІЧНИЙ ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ — різновид **захисту інформації** з обмеженим доступом, розголошення якої завдає (або може завдати) шкоди державі, суспільству чи особі. Криптографічний захист інформації реалізують шляхом перетворення інформації з використанням спеціальних (ключових) даних з метою приховування (або відновлення) змісту інформації, підтвердження її справжності, цілісності, авторства тощо. В Україні діє Положення про порядок здійснення криптографічного захисту інформації, затверджене Президентом України 1998 року (із подальшими змінами та доповненнями).

До засобів криптографічного захисту інформації належать апаратні, програмні та апаратно-програмні системи і комплекси, що реалізують криптографічні алгоритми перетворення інформації; захищають від нав'язування неправдивої інформації, включаючи засоби імітаційного захисту та електронного підпису; призначені для виготовлення та розподілу ключових документів, які використовують у засобах криптографічного захисту інформації, незалежно від виду носія ключової інформації; входять до систем та комплексів захисту інформації від несанкціонованого доступу. Сукупність засобів криптографічного захисту інформації, необхідної ключової, нормативної, експлуатаційної та іншої документації (зокрема тієї, що визначає заходи безпеки), використання якої забезпечує належний рівень захищеності інформації, що обробляється, зберігається або передається, становить криптографічну систему (криптосистему). Засоби криптографічного захисту інформації та криптосистеми можуть перебувати у державній і недержавній власності.

В Україні створено систему криптографічного захисту

інформації, яка є сукупністю органів, підрозділів, груп, чия діяльність спрямована на забезпечення криптографічного захисту інформації, та підприємств, установ і організацій, що розробляють, виробляють, експлуатують і розповсюджують криптосистеми та засоби криптографічного захисту інформації. Державну політику щодо криптографічного захисту інформації реалізує Департамент спеціальних комунікаційних систем та захисту інформації СБУ. Спеціальними інструкціями встановлено умови та правила підприємницької діяльності (ліцензійні умови), пов'язаної з розробленням, виготовленням, ввезенням, вивезенням, реалізацією та використанням засобів криптографічного захисту інформації, а також надання послуг із криптографічного захисту інформації та контроль за їхнім дотриманням. Департамент спеціальних комунікаційних систем та захисту інформації СБУ є уповноваженим державним органом, який видає ліцензії на провадження діяльності в галузі криптографічного захисту інформації. Порушення порядку здійснення криптографічного захисту інформації суб'єктами підприємницької діяльності, установами, організаціями, посадовими особами, громадянами карається відповідно до законодавства України.

Рекомендована література

1. Мухачев В. А., Хорошко В. А. Методы практической криптографии. К., 2005;
2. Задірака В. К., Кудін А. М. Комп'ютерні технології криптографічного захисту інформації на спеціальних носіях: Навч. посіб. К.; Т., 2007.

В. О. Горобцов

Бібліографічний опис:

Криптографічний захист інформації / В. О. Горобцов // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-1575>. — Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).